

АННОТАЦИЯ

Тенденция к увеличению интенсивности движения на автомобильных дорогах общего пользования и нагрузки на ось транспортных средств заставляет ученых дорожной отрасли разрабатывать научно обоснованные методы для сохранения существующей и развития новой транспортной сети Украины. Одним из возможных вариантов для решения таких задач является строительство автомобильных дорог с жестким (цементобетонным) покрытием. Но любое решение должно быть обосновано с учетом технических и экономических составляющих. В данной статье приведены результаты исследования стоимостных аспектов строительства цементобетонных дорожных покрытий.

Ключевые слова: автомобильная дорога, дорожная одежда, технико-экономическое сравнение, новое строительство, цементобетон.

ANNOTATION

The trend towards an increase in traffic on public roads and axle load of vehicles, forcing scientists to develop the road sector scientific and reasonable methods to preserve existing and development of new transport network of Ukraine. One of the options for solving such problems is the construction of highways with hard (cement) finish. But any decision must be justified on the basis of technical and economic components. In this study the results of gender aspects of the construction cost of cement pavement.

Keywords: road, pavement, feasibility comparison, new construction, cement-concrete.

УДК 338.4

Юрченко Ю.О., к.е.н., КНУБА, м. Київ

ТИПОЛОГІЯ ФУНКЦІОНАЛЬНИХ СТРАТЕГІЙ БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

У статті, на основі проведеного аналізу, описана характеристика функціональних стратегій будівельних підприємств. Узагальнені теоретико-методологічні положення до визначення, типології та формулювання функціональних стратегій будівельних підприємств. У статті також описано характерні особливості, які визначають суттєву характеристику функціональних стратегій будівельних підприємств, типологію функціональних стратегій в рамках функціональних підсистем управління будівельних підприємств і підкреслює їх характеристики. Функціональна стратегія будівельних підприємств є забезпечувальною стратегією, яка визначає стратегічну орієнтацію та спрямованість певної функціональної підсистеми управління підприємством, а також сприяє досягненню та керованості процесами реалізації загальнокорпоративної стратегії та місії будівельного підприємства.

Ключові слова: стратегія, класифікація стратегії, корпоративна стратегія, фінансова стратегія, функціональна стратегія.

Актуальність. У сучасних економічних умовах функціонування будівельних підприємств, що характеризуються нестабільністю, динамічністю, складністю, невизначеністю та істотним загостренням конкурентної боротьби, постає необхідність розроблення економічно обґрунтованих функціональних стратегій будівельних підприємств, що визначають напрямки управління ключовими функціональними напрямками діяльності будівельних підприємств.

Аналіз досліджень. Теоретико-мето-

дологічні аспекти стратегічного аналізу представлені в роботах вітчизняних та зарубіжних вчених Д. Аакера, І. Ансоффа, Дж. Барні, К. Боумена, В.Верби, Т. Головка, Р. Гранта, Б. Карлоффа, Ж.-Ж. Ламбена, Г. Мінцберга, А. Наливайка, К. Омае, М. Портера, Дж. Стоунхауса, А.Дж. Стрікланда, Д. Тіса, А.А. Томпсона, Д. Хассі, А. Чандлера, Д. Шендель, З. Шершньової, К. Ендрюса та ін.

Метою статті є визначення концептуальних основ та визначення теоретико-методологічних положень типології функціональних стратегій будівельних підприємств.

Виклад основного матеріалу. У цілому слід зазначити, що теоретична сутність стратегії будівельних підприємств як економічної категорії не визначена однозначно та визначається як система цілей, набір правил, план, напрямок. Проте, основними характеристиками стратегії є: цілеспрямованість, розроблення на основі використання системно-ситуаційного підходу, довгострокова перспектива, плановість.

Стратегію будівельного підприємства пропонується розглядати як комплексний інструмент стратегічного управління, сукупність стратегічних управлінських рішень, визначених у комплексній програмі дій, яка визначає пріоритети та стратегічні напрямки діяльності будівельного підприємства і спрямована на досягнення визначених довгострокових цілей за умови оптимального використання внутрішнього потенціалу та адаптації до зовнішнього середовища.

За своєю сутністю стратегія будівельного підприємства є довгостроковим плановим документом, в якому наводиться також деталізація заходів щодо її досягнення. За рівнем ієрархічності управління стратегії розподіляють на загальнокорпоративну стратегію, бізнес-стратегію та функціональні стратегії. Загальнокорпоративна стратегія описує розвиток будівельного підприємства як єдиного цілого, формується на вищому рівні та є обов'язковою для всіх підрозділів організації, незалежно від ступеня їх

автономії та децентралізації. За умови комплексної структури будівельного підприємства та наявності самостійних видів бізнесу та автономних бізнес-одиниць (підрозділів будівельного підприємства, які виконують повний цикл – маркетинг, виробництво, збут) розробляються також бізнес-стратегії.

Функціональна стратегія будівельного підприємства є забезпечувальною стратегією, яка визначає стратегічну орієнтацію та спрямованість певної функціональної підсистеми управління підприємством, яка забезпечує досягнення її цілей, а також сприяє забезпеченню керованості процесами реалізації загальнокорпоративної стратегії та місії будівельного підприємства. Функціональні стратегії мають підпорядкований характер по відношенню до загальнокорпоративної стратегії, тому повинні бути узгоджені з її цілями за напрямками.

До особливостей функціональних стратегій слід віднести наступні характеристики:

- розробляються в рамках функціональних напрямків діяльності будівельного підприємства;
- мають підпорядкований характер по відношенню до загальнокорпоративної стратегії;
- є засобом деталізації та досягнення загальнокорпоративної стратегії та стратегічних цілей діяльності будівельних підприємств;
- базуються на функціональних можливостях будівельного підприємства;
- мають відносно більш короткий часовий горизонт реалізації (у порівнянні із загальнокорпоративною стратегією);
- забезпечують підтримку та керованість процесами реалізації загальнокорпоративної стратегії;
- чітко визначають напрями діяльності функціональних менеджерів з метою забезпечення ефективного функціонування.

Щодо типології функціональних стратегій, то за функціональними видами діяльності будівельного підприємства виділяють: виробничу стратегію, ресурсну стратегію, інноваційну стратегію, логістичну стратегію, маркетингову стратегію, фінансову

стратегію, інвестиційну стратегію, стратегію продажу, стратегію соціальної відповідальності підприємства [1-6].

Виробнича стратегія будівельного підприємства характеризує стратегічні рішення стосовно побудови виробничого процесу, розвитку виробничої інфраструктури, технологічної бази, описує, які продукти, в яких обсягах будуть вироблятися і для яких конкретних груп споживачів та ринків, обґрунтовуючи використання і у разі необхідності перспективний розвиток виробничих потужностей організації для виконання плану виробництва будівельної продукції. У вузькому значенні виробнича стратегія є стратегією управління виробничими процесами і потоками будівельного підприємства і описує способи перетворення ресурсів у продукцію визначеного асортименту.

Розроблення виробничої стратегії будівельного підприємства тісно пов'язане із формулюванням маркетингової стратегії, яка визначає стратегічну орієнтацію та спрямованість маркетингової підсистеми управління підприємством, орієнтуючи функціонування та діяльність будівельного підприємства на ринкові цінності. Маркетингова стратегія будівельного підприємства визначає сегментацію ринку споживачів, цінову політику, відносини з клієнтами, дослідження попиту і пропозиції, потреби, поведінку по відношенню до конкурентів, рекламу, позиціонування і просування товарів і інші характеристики, що забезпечують ефективну виробничо-збутову діяльність будівельного підприємства і зростання. До визначальних особливостей маркетингової стратегії будівельного підприємства належать наступні її характеристики: орієнтована на ринкові цінності, базується на результатах аналізу стратегічної маркетингової інформації, надає ринкову орієнтацію діяльності будівельного підприємств та формується та коригується на основі системно-ситуаційного підходу.

Фінансова стратегія являє собою комплексний довгостроковий план організації будівельним підприємством

системної діяльності по досягненню його фінансових цілей шляхом формування, розподілу (перерозподілу) та використання фінансових ресурсів. Фінансова стратегія спрямована на максимізацію вартості будівельного підприємства шляхом ефективного розпорядження і комплексного проактивного управління його фінансовими ресурсами. У даному контексті фінансова стратегія охоплює чотири області: управління доходами і надходженнями коштів, управління витратами і відрахуваннями коштів, забезпечення ліквідності та фінансової безпеки підприємства, управління роботою фінансового департаменту. За своєю функціональною сутністю фінансова стратегія охоплює аналіз поточного та прогнозування перспективного фінансового стану будівельного підприємства, оптимізацію основних та оборотних засобів, використання та залучення власних та позикових коштів, визначає політику розподілу прибутку, безготівкових розрахунків, податкову і цінову політику, політику в сфері цінних паперів, формування фінансового забезпечення діяльності будівельного підприємства.

Вважається доцільним виділення стратегії управління інтелектуальним капіталом, яка спрямована на створення будівельним підприємством доданої вартості із обсягу явних і неявних знань, закладених у нематеріальних активах людського, організаційного капіталу і капіталу відносин, поєднуючи різноманітні аспекти підвищення конкурентоспроможності, інноваційного розвитку і зростання параметрів ефективності діяльності підприємств у галузі будівництва на основі нових форм і методів управління. У відповідності зі структурою інтелектуального капіталу стратегію управління інтелектуальним капіталом необхідно розробляти у трьох напрямках: людського капіталу, організаційного капіталу і капіталу відносин.

Інноваційна стратегія характеризує інноваційну політику будівельного підприємства, які інновації та в яких підрозділах компанії будуть розроблятися і здійснюватися, вибір ключових напрямків

розробки нових продуктів, терміни і витрати на їх розробку і впровадження, шляхи залучення, джерела фінансування і типи інновацій. Інноваційна стратегія як інструмент досягнення стратегічних цілей будівельного підприємства відрізняється перш за все новизною прийняття стратегічних рішень.

Логістична стратегія будівельного підприємства розробляється з метою визначення загальної логістичної моделі функціонування будівельного підприємства, оптимальні маршрути та потоки постачання ресурсів, найбільш ефективні варіанти складування запасів і товарів. У широкому значенні логістична стратегія являє собою сукупність рішень стратегічного характеру у сфері оптимізації управління інформаційними, матеріальними та ресурсними потоками будівельного підприємства.

Ресурсна стратегія визначає, які види ресурсів будуть використовуватись в процесі здійснення будівельної діяльності, потребу в обсягах ресурсів, альтернативні ресурси та можливості їх використання, структуру постачальників, способи економії ресурсів і інші їх техніко-економічні характеристики.

Висновки. Підсумовуючи все вищезазначене, можна зробити висновок, що функціональна стратегія будівельного підприємства є забезпечувальною стратегією, яка визначає стратегічну орієнтацію та спрямованість діяльності певної функціональної підсистеми управління підприємством, що забезпечує досягнення стратегічних цілей, а також сприяє досягненню та керованості процесами реалізації загальнокорпоративної стратегії та місії будівельного підприємства. Функціональні стратегії мають підпорядкований характер по відношенню до загальнокорпоративної стратегії, тому повинні бути узгоджені з її цілями на напрямки. За ключовими функціональними видами діяльності будівельного підприємства виділяють: виробничу стратегію, ресурсну стратегію, інноваційну стратегію, логістичну стратегію, маркетингову стратегію, фінансову стратегію, інвестиційну стратегію, стратегію продажу, стратегію соціальної відповідальності підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Ансофф И. Новая корпоративная стратегия / И. Ансофф. – СПб.: Питер, 1999. – 416 с.
2. Белошапка В. А., Загорий Г. В. Стратегическое управление: Принципы и международная практика / В. Белошапка, Г. Загорий. – К.: Абсолют-В, 1998. – 352 с.
3. Каплан Р., Нортон Д. Сбалансированная система показателей. От стратегии к действию / Р. Каплан, Д. Нортон. – М.: Олимп-Бизнес, 2008. – 214 с.
4. Мескон М., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента / М. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоури – М.: Дело, 2008. – 672 с.
5. Томпсон А.А. Стратегический менеджмент. Искусство разработки и реализации стратегии. /А. А. Томпсон, А. Дж.Стрикленд. – М.: Банки и биржи, ЮНИТИ. – 1998. – 576 с.
6. Шершньова З.Є. Стратегічне управління / З. Є. Шершньова, С.В. Оборська, Ю.М. Ратушний. – К.: КНЕУ, 2004. – 699 с.

REFERENCES:

1. Ansoff I. (1999). New corporate strategy. St. Petersburg, Russia : Piter, 416.
2. Beloshapka V.A, Zagoryi G.V. (1998). Strategic management: Principles and international practice. Kyiv, Ukraine : Absolut-V, 352.
3. Kaplan R., Norton D. (2008). Balanced scorecard: Translating strategy into action. Moscow, Russia : Olympus, 214.
4. Mescon M., Hedoury F. (2008). Fundamentals of management. Moscow, Russia : Delo, 672.
5. Tompson A.A. (1998) Strategic management. Art of the strategy development and implementation. Moscow, Russia : Banks and stock exchanges, 576.
6. Shershneva Z.E. (2004). Strategic management. Kyiv, Ukraine, 699.

АННОТАЦІЯ

В статті на основі проведеного аналізу описана суттєва характеристика функціональних стратегій стратегічних підприємств. Обобщены теоретико-методологические положения к определению, типологии и формулированию

функциональных стратегий строительных предприятий. В статье также описаны характерные особенности, которые определяют сущностную характеристику функциональных стратегий строительных предприятий, типологию функциональных стратегий в рамках функциональных подсистем управления строительных предприятий и подчеркнуты их характеристики. Функциональная стратегия строительных предприятий является обеспечивающей стратегией, которая определяет стратегическую ориентацию и направленность определенной функциональной подсистемы управления предприятием, а также способствует достижению и управляемости процессами реализации общекорпоративной стратегии и миссии строительного предприятия.

Ключевые слова: стратегия, классификация стратегии, корпоративная стратегия, финансовая стратегия, функциональная стратегия.

ANNOTATION

The article, based on the conducted analysis, discloses essential characteristics of the functional strategies for construction enterprises and their development on the basis of defining their essential characteristics. The article also describes characteristic features, which define the essence of construction enterprises functional strategies, describes typology of functional strategies in the framework of functional management subsystems of construction enterprises and summarizes their characteristics. Functional strategy of construction enterprises refers to the supporting subordinated strategies and defines the strategic orientation and focus of a functional management subsystem, which provides achievements of its objectives and contributes to insuring manageability of processes of the general corporate strategy implementation of the construction enterprises.

Keywords: strategy, strategy classification, corporate strategy, financial strategy, functional strategy.

УДК 330.46:519.86

Климчук М.М., к.е.н., доц., КНУБА, м. Київ

ВЕРИФІКАЦІЯ ПРЕДИКТОРІВ (ДРАЙВЕРІВ І БАР'ЄРІВ) ФОРМУВАННЯ АРХІТЕКТОНІКИ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ УПРАВЛІННЯ ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯМ БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

У статті зроблена спроба теоретичного дослідження засад формування архітектури інформаційно-аналітичного забезпечення управління енергозбереженням на підприємстві, як багатоаспектного, багатовимірного цілого, що передбачає співвідношення розвитку одних драйверів по відношенню до інших, з урахуванням рівнів управління (стратегічний, тактичний, оперативний) та бар'єрів. Верифікація і подальше застосування гіпотези функціонального взаємозв'язку організаційних інформаційних драйверів та бар'єрів в практиці управління енергозбереженням будівельного підприємства надасть можливість оптимізувати процес аналізу інформації і, як наслідок, якість прийнятих рішень й ефективність їх реалізації.

Ключові слова: енергозбереження, управління, драйвер, будівельне підприємство.

Постановка проблеми. Значний потенціал енергозбереження зосереджено на підприємствах будівельного комплексу, що потребує дослідження й розробки відповідно до новітньої концепції інвайроментальної економіки моделі управління, що надасть можливість підвищити рівень енергоефективності, зменшити техногенний вплив на навколишнє середовище [5].

На сучасному етапі постіндустріального розвитку відбуваються трансформації в техніко-технологічному та соціально-економічному укладі суспільства. Одна з таких змін вбачається ученими в зміні характеру домінуючої соціально-еконо-